

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(419)

18. posiedzenie
Komisji Obrony Narodowej
w dniu 28 września 2006 r.

VI kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach (druk nr 243).

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 04)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Franciszek Adamczyk)

Przewodniczący Franciszek Adamczyk:

Dzień dobry państwu.

Przepraszam, że spotykamy się o tak wczesnej porze, ale o 9.00 będzie posiedzenie Senatu i to była jedyna możliwość, żeby ten projekt ustawy rozpatrzyć w trakcie posiedzenia.

Otwieram osiemnaste posiedzenie Komisji Obrony Narodowej.

Witam panią minister Lenę Dąbkowską-Cichocką z Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, witam również wiceministra obrony narodowej, pana Winida, oraz towarzyszące mu osoby. Witam serdecznie panów senatorów.

W porządku obrad dzisiejszego posiedzenia jest tylko jeden punkt. Oczywiście, jeśli będą sprawy różne, będzie drugi punkt, panowie senatorowie będą mogli podnieść istotne dla nich kwestie.

Tak więc w naszym porządku obrad jest rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach, druki sejmowe nr 677 i 930 oraz druk senacki nr 243.

Uchwalona przez Sejm na posiedzeniu w dniu 22 września 2006 r. ustawa o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach była projektem prezydenckim. Znamy całą dyskusję dotyczącą problemu, który się pojawił, kontrowersje wzbudziła bowiem kwestia, czy w tej chwili może być przyznawany krzyż *Virtuti Militari*, czy nie. Myślę, że inicjatywa prezydenta, poparta przez ministra obrony narodowej i posłów, spotkała się z przychylnym przyjęciem również w wojsku.

Wiemy, że nasi żołnierze muszą dzisiaj walczyć na różnych frontach, gdyż przyjęliśmy doktrynę, zgodnie z którą wolności bronimy nie tylko w granicach naszego państwa, lecz także tam, gdzie pojawi się niebezpieczeństwo. Chodzi o to, żeby przeciwdziałać terroryzmowi, zanim pojawi się w naszym kraju. Ta inicjatywa jest bardzo cenna, myślę, że słuszna, bo żołnierze, walcząc na różnych frontach, ryzykują życie, a więc takie odznaczenie jest potrzebne i będzie doceniane w przyszłości, tak jak krzyż *Virtuti Militari*. Wczoraj byliśmy jako członkowie komisji u ambasadora Stanów Zjednoczonych, który zaprosił wszystkich kawalerów krzyża *Virtuti Militari*. Była to bardzo podniosła uroczystość z hymnami państwowymi, na której podkreślano rolę żołnierzy polskich walczących na wszystkich frontach świata w czasie II wojny światowej.

Oddaję teraz głos pani minister z Kancelarii Prezydenta, prosząc o przedstawienie swoich uwag do projektu.

Proszę bardzo.

**Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Lena Dąbkowska-Cichocka:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

W zasadzie nie mam dodatkowych uwag, wszystkie zostały zgłoszone, to były drobne poprawki, które zostały przedstawione na posiedzeniu sejmowej komisji.

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, do tych ważnych podmiotów, które wsparły ustawę, tę zmianę i projekt krzyża wojskowego, dodałabym kombatantów i weteranów, bo to oni rozpoczęli dyskusję na temat krzyża *Virtuti Militari* i do ich uwag zastosował się pan prezydent Lech Kaczyński. Teraz cała Kapituła Orderu *Virtuti Militari* bardzo gorąco nas wspiera.

Jeszcze taka uwaga, może niekoniecznie merytoryczna, raczej estetyczna. Projekt tego krzyża bardzo się podoba zarówno kombatantom, jak i pomysłodawcom, uważamy, że jest bardzo, bardzo ciekawy i dobrze zrobiony.

Zwracam się więc do panów senatorów o poparcie tej inicjatywy. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący Franciszek Adamczyk:

Dziękuję bardzo, Pani Minister.

Proszę o zabranie głosu pana ministra Winida.

Proszę bardzo.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej
Bogusław Winid:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Ministerstwo Obrony Narodowej bardzo gorąco popiera ten projekt, przedstawialiśmy go już w Sejmie, omawialiśmy z Kancelarią Prezydenta i uważamy, że on naprawdę wychodzi naprzeciw oczekiwaniom społecznym. Jak pan przewodniczący powiedział, nasze wojsko jest i będzie zaangażowane w misjach pokojowych, stabilizacyjnych na świecie. Wiek XXI niesie wiele zagrożeń, co powoduje, że musimy bronić demokracji, naszej niepodległości poza granicami kraju w sytuacjach, które czasami są nieprzewidywalne, wymagają heroizmu, poświęcenia, bohaterstwa, ratowania życia kolegom z oddziałów czy nawet ludności miejscowej, pomagania im. Tak że ze swojej strony chciałbym prosić o przyjęcie projektu i powiedzieć, że kierownictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, minister Sikorski, bardzo popiera projekt, mamy również poparcie wszystkich kobiet i mężczyzn w mundurach, którzy w tym momencie służą poza granicami Polski. Ta ustawa będzie doskonałym przykładem, że pamiętamy o ich bohaterstwie, heroizmie i poświęceniu w walce o naszą wolność i demokrację. Dziękuję.

Przewodniczący Franciszek Adamczyk:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Czy Biuro Legislacyjne chce zabrać głos?

Proszę bardzo.

(*Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Agata Karwowska-Sokołowska: Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący, ta ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.*)

Dziękuję bardzo.
Otwieram dyskusję.
Proszę panów senatorów o pytania, uwagi, ewentualnie komentarze.
Proszę bardzo.

Senator Piotr Wach:

Chciałbym wyrazić poparcie dla tego projektu. Wydaje mi się, że sam zamysł jest trafny i ze względu na możliwość wyróżniania za wybitne czyny żołnierzy, którzy są w tych formacjach na misjach, a również z tego powodu, że dzięki temu jakby unika się dyskusji i porównywania zasług na klasycznych polach walki, za które były nadawane dotychczasowe odznaczenia. Myślę, że to jest bardzo dobre rozwiązanie i w związku z tym wyrażam dla niego poparcie.

Mam jednak pewne pytanie. Wydaje mi się, że projekt ustawy w tym zakresie jest klarowny, ale chciałbym, żeby państwo ministrowie ewentualnie potwierdzili jedną sprawę. Otóż z tego projektu wynika, według mnie, że w pierwszym okresie nadawania tego odznaczenia, kapituła nie będzie funkcjonowała. Właściwie wystartuje ona dopiero wtedy, kiedy będzie pierwszych dwunastu laureatów... nie laureatów, lecz odznaczonych tym krzyżem. I pan prezydent wyznaczy pierwszy skład, prawda? Tak to będzie? Dziękuję bardzo.

(Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lena Dąbkowska-Cichocka: Jeśli można...)

Przewodniczący Franciszek Adamczyk:

Proszę bardzo, Pani Minister.

**Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Lena Dąbkowska-Cichocka:**

Wydaje się, że mamy już rozeznanie, z Ministerstwa Obrony Narodowej otrzymaliśmy też taką informację, że są już pierwsi kandydaci do tego odznaczenia, więc kapituła szybko powstanie.

Przewodniczący Franciszek Adamczyk:

Dziękuję bardzo.

Zresztą zaangażowanie naszych wojsk w misjach ONZ i w Iraku dowodzi, że wielu z naszych żołnierzy już wykazało się wybitnymi czynami na polu walki. Jeżeli mówimy dzisiaj o tak zwanych misjach stabilizacyjnych, to trzeba pamiętać, że wprawdzie są to misje stabilizacyjne, ale żołnierze muszą być uzbrojeni, przygotowani do działań, bo jaka byłaby to stabilizacja, gdyby na nieuzbrojonych żołnierzy mogła napaść jakaś grupa z maczetami, powiedzmy, czy kijami bambusowymi, żeby ich przegonić. Tak że zawsze jest pełna gotowość bojowa i nawet w misjach pokojowych żołnierze muszą być gotowi do odparcia ataku. Jeśli widzimy, że broń jest dystrybuowana prawie bez kontroli, nie mamy żadnych wątpliwości, że jest to pole walki, mimo nazwy „misja pokojowa” czy „misja stabilizacyjna”. Dziękuję.

Czy jeszcze ktoś z panów senatorów?
Proszę bardzo.

Senator Andrzej Łuczycki:

Mam do państwa takie pytanie: czy przewidujecie państwo jakieś gratyfikacje materialne dla odznaczonych osób? Myślę o jakichś dodatkach do emerytury czy renty.

**Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Lena Dąbkowska-Cichocka:**

Muszę powiedzieć: niestety, nie. Podobnie jest w wypadku nadawania wszystkich orderów i odznaczeń wynikających z tej ustawy. Tak że, niestety, jest to odznaczenie honorowe i nie wiąże się z tym gratyfikacja finansowa.

Przewodniczący Franciszek Adamczyk:

Zależy, w jakim kontekście to rozpatrywać.
Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Ludwik Zalewski:

Cieszy inicjatywa ministerstwa, dlatego że, niestety, kilka zmian już wyjeżdżało od dawna, od Libanu począwszy czy biorąc pod uwagę całą działalność w ramach misji ONZ. Myślę, że pewien etap już mamy za sobą, Szanowni Państwo, i wczorajszy przykład, to spotkanie świadczy o tym, że tak jak w wypadku Kapituły Orderu Wojennego Virtuti Militari, który ma pewną rangę i cieszy się szacunkiem, również ten order będzie dla żołnierza czymś, czego nie da się zamienić na pieniądze, a niejednokrotnie były takie przypadki. Jeśli to będzie funkcjonować i nie nabierze z czasem masowego charakteru, na pewno będzie czymś godnym, podobnie jak wypadku krzyża Virtuti Militari i dlatego trzeba pochwalić taką inicjatywę. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący Franciszek Adamczyk:

Proszę bardzo.

Senator Rafał Ślusarz:

Mam pytanie: czy Kapituła Orderu Wojennego Virtuti Militari wypowiedziała się w tej sprawie, a jeśli tak, to w jaki sposób?

**Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Lena Dąbkowska-Cichocka:**

Tak, kapituła na zaproszenie pana prezydenta Lecha Kaczyńskiego w całości spotkała się z nim jeszcze zanim tekst oraz projekt orderu zostały przedstawione Sejmowi. Bardzo, bardzo pozytywnie się wypowiedzieli w tej sprawie członkowie ka-

pituley, a kawalerowie Orderu Wojennego Virtuti Militari dziękowali prezydentowi za to, że w ten sposób została zakończona dyskusja dotycząca przyznawania krzyża wojennego i skończyły się kontrowersje, jakie budziła ta sprawa. Bardzo, bardzo poparli tę inicjatywę.

Przewodniczący Franciszek Adameczyk:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania?

Ja chciałbym tylko podkreślić w tej dyskusji, jeśli można, że dobrze, że uwzględniono również przyznawanie tego krzyża III klasy osobom cywilnym, ponieważ wielu cywilów służy wojsku pomocą: lekarze, tłumacze czy inni i również są narażeni na niebezpieczeństwo, niejednokrotnie wykazują odwagę przy ratowaniu żołnierzy, kiedy pojawi się zagrożenie. Trzeba więc podkreślić, że to było bardzo dobre pociągnięcie, wprowadzenie takiego zapisu.

Chciałbym również podziękować Kancelarii Prezydenta za to, że na dzisiejsze posiedzenie otrzymaliśmy również projekt rozporządzenia pana prezydenta i wzory tych orderów, dziękuję za to bardzo.

Czy jeszcze ktoś z panów senatorów albo gości pragnie zabrać głos? Nie widzę chętnych. Dziękuję bardzo za tę część dyskusji.

Czy panowie senatorowie zgłaszają poprawki do ustawy? Nie widzę zgłoszeń. Dziękuję.

Proponuję przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

Kto z panów senatorów jest za tym, żeby przyjąć projekt rozpatrywanej ustawy bez poprawek? (8)

Jednogłośnie za.

Wszystko wskazuje na to, że Senat, Komisja Obrony Narodowej przychylnie i bez zastrzeżeń odnosi się do tego projektu.

Przy okazji dziękuję wszystkim, których tu nie ma, a byli zaangażowani w tę ustawę, jak również tym, którzy zaprojektowali ten order.

I jeszcze pozostaje nam wyznaczenie senatora sprawozdawcy.

Kto z panów senatorów?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze, jest propozycja, aby sprawozdawcą był pan senator Zalewski.

Kto z panów senatorów jest za tą propozycją?

Dziękujemy. Senatorem sprawozdawcą będzie pan senator Zalewski.

Czy w sprawach różnych ktoś z panów senatorów ma uwagi? Nie ma zgłoszeń. Dziękuję bardzo.

Zamykam osiemnaste posiedzenie Komisji Obrony Narodowej.

Dziękuję gościom i panom senatorom za przybycie mimo wczesnej pory.

(Koniec posiedzenia o godzinie 8 minut 20)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Administracyjne, Dział Wydawniczy

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851